

Det Grønne Museums

Venneforening

Nyhedsbrev november 2025

Julen står for døren!

Kom til Julemarked 29 og 30. nov.

**Generalforsamlingen i 2026
bliver afholdt lørdag den 21. marts kl. 9,30**

Vi ses i Den Gamle Stald! Vi starter med morgenkaffe
og håber på stort fremmøde!

Nye videoer om Polakhuset

Af Anette Møller

I sommermånederne er der liv i Polakhuset. Her er frivillige både inde i huset og ude i haven. Polakhusgruppen fortæller om, hvordan livet som landarbejder i 1930'erne var. De tænder op i brændekomfuret og laver Richs Kaffe i Madam Blå, så gæster kan smage erstatningskaffe. Gartnerlauget holder haven, der er indrettet som en landarbejderfamilies kunne have været i starten af 1900-tallet.

Vil du høre mere om det frivillige arbejde, så kontakt frivilligkoordinator Anette Møller på asm@dgmuseum.dk

Som noget nyt kan museets gæster gå rundt i hele huset og se fem videoer. De handler om selve Polakhuset, der er en særlige bygning. Huset er bygget i 1909 - året efter den vigtige Polaklov kommer – og det opfylder alle lovens krav til bygninger, der skal huse udenlandsk arbejdskraft.

Alle film kan ses på museets hjemmeside og fra en folder, der ligger i Polakhuset.

Scan QR-koden her og se den første film:

Prøv selv at gå på jagt!

Det Grønne Museums samlinger er nu blevet digitalt tilgængelige

Alle statsanerkendte museer registrerer genstande i en fælles national database. Hidtil har det ikke været muligt for almindelige danskere at få indblik i, hvad denne kæmpe database rummer af spændende ting. Men nu er den åbnet for alle, så nu er det muligt at gå på jagt i de allerfleste museers genstande online hjemme fra sofaen. Det gælder også vores samling på tværs af jagt-, mad-, skov- og landbrugshistorie. Den nye nationale platform er lanceret af Slots- og Kulturstyrelsen, og gratis adgang til platformen får man her: <https://samlinger.slks.dk/>

Ved at vælge filtret "Det Grønne Museum" får man adgang til de genstande, vi løbende fotograferer og registrerer. Senest har vi arbejdet intensivt med vores omfattende samling af landbrugsmodeller, der i tidens løb er blevet brugt både til undervisning og for fornøjelsens skyld. Modellerne opbevares på magasinet. Men nu kan de altså også ses online, som eksempelvis denne model af en mejemaskine fra 1850'erne – en tid, hvor mejemaskinen endnu ikke var udbredt i dansk landbrug.

Gå selv på jagt i museets genstande og udforsk de øvrige modellerne ved at scanne den indsatte QR-kode med kameraet på din mobiltelefon.

Her ses ses samlingschef Esben Bøgh Sørensen og Mads P. Christensen fra Slægtsgårdsarkivet.

Slægtsgårdsarkivet - et afsluttet kapitel

Af Esben Bøgh Sørensen

Et kapitel i dansk landbrugshistorie sluttede, da Dansk Slægtsgårdsforening i foråret afholdt sit sidste årsmøde. Foreningen blev stiftet i 1941 med det formål at bevare og vække interesse for slægtsgårdene som en særlig institution i dansk landbrug. Gennem årene har foreningen bl.a. drevet et arkiv med omfattende oplysninger om de danske slægtsgårde. Arkivet er en unik kilde til historien om slægtsgårdenes rolle i dansk landbrug. Det havde de sidste år til huse på Det Grønne Museum og blev overdraget til Rigsarkivet i 2019.

Med det kraftigt faldende antal gårde gennem de seneste årtier -og nye tider i landbruget- har slægtsgårdene ikke længere den samme plads som før. I forbindelse med nedlæggelsen har Det Grønne Museum modtaget den fine dannebrogsfane, der har prydet foreningens årsmøder og fester, siden fanen blev skænket til foreningen af Danmarks-Samfundet i 1981. Den får nu plads i vores magasiner og vil blive bevaret for eftertiden som et minde om en særlig periode i dansk landbrugshistorie.

Tag din bedste filmkammerat, dine forældre eller en håndfuld gode venner med – og rejs tilbage til dengang, hvor Dirch Passer fik os til at grine, og Olsen Banden altid var tæt på det perfekte kup. Vi glæder os til at byde jer hjerteligt velkommen til en aften fyldt med smag, nostalgi og ægte dansk filmcharme!

Julen står for døren

Af Anne Bjerrekær

Dagene bliver nu mørke og korte, men heldigvis står museets store julemarked – og derefter Julen- lige for døren. Vi håber, at lige så mange mennesker som sidste år vælger at starte familiejulen op med et besøg på årets hyggeligste julemarked. Helt efter traditionen fylder vi -og museets mange frivillige- den første adventsweekend med julestemning, spændende boder, dufte, godter og smagsprøver. Og derefter ser vi frem til en invasion af nisseskolebørn i december. Det er altid hyggeligt. I januar gør vi så rent og inviterer håndværkere ind, så alt er klart til åbning og mange gæster igen til vinterferien i uge 7. Du kan se alle bodholdere og meget mere om julemarkedet her: www.detgroennemuseum.dk/begivenhed/julemarked-2025/

***På museets vegne vil jeg gerne ønske jer alle en rigtig glædelig jul
– jeg håber, at vi ses i 2026!***

PS! Har du ledig tid i julemarked-weekenden, så vil vi være meget glade for mere praktisk hjælp til afvikling af julemarkedet. Kan du afse en dag til at hjælpe os, så kontakt gerne Charlotte Brøsted på telefon 87 95 15 23.

Nye Undervisningsforløb

Museets undervisningstilbud har længe trængt til en opdatering – tiderne skifter, og museets nyeste udstillinger manglede repræsentation i undervisningstilbuddene.

Processen er nu skudt i gang, med flotte nye opsatte forløb på hjemmesiden, der i både tekst og billeder inspirerer skoleklasser og andre brugere til at besøge vores museum med tydelige læringsmål i sigte.

I udviklingen af de nye tilbud har vi bl.a. lagt vægt på at der altid indgår et sanseligt/kropsligt element i forløbet. Forløbenes aktiviteter spænder bredt, fra den velkendte museumshave, dyr og marker med høst og bagning, til de nyere aktiviteter med bueskydning og klatring foruden samtaler om natursyn.

OVERBLIK

I dette undervisningsforløb skal vi helt ud i skoven, men i museets indendørs skov i udstillingen STORT.

Med udgangspunkt i udstillingerne STORT og UNDER SOLEN skal eleverne arbejde med forskellige natursyn, og dykke dybere ned i deres eget natursyn.

Som noget helt særligt, får eleverne mulighed for at få et godt OVERBLIK når de skal prøve kræfter med museets 9 meter høje, indendørs klatresøjle.

VEJLEDENDE PROGRAM

09.45:	Ankomst til Det Grønne Museum
10.11:	Rundvisning
11-11.30:	Pause og madpakker
11.30-13.00:	Natursynsaktiviteter og klatring

FAG: DANSK, HISTORIE, SAMFUNDSFAG OG N/T
PRIS: 1500 KR (MAX. 25 ELEVER)

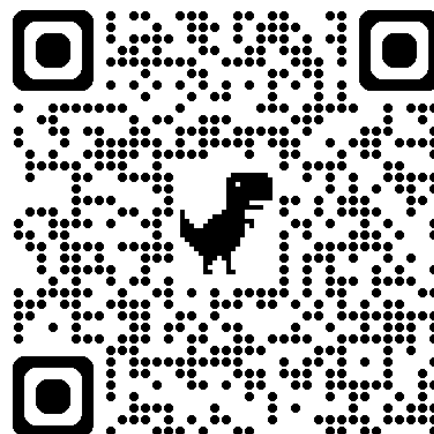
MELLEMLIN

UDSKOLING

Landbrugshistorie på museet hjemmeside

Af Anne Bjerrekær

Med en gavmild donation fra Det Kongelige Danske Landhusholdningsselskab har det været muligt at lægge nye emner ind på museets videnshjemmeside, hvor man i forvejen kan læse om den levende kulturarv og Polakhuset og blive klogere på reformperioden, på Landhusholdningsselskabet og på mekaniseringen.

Det Kongelige Danske Landhusholdningsselskab blev oprettet i 1769, og havde til formål at hædre folk, der yder en særlig indsats inden for landbruget. Scan koden og læs mere om Det Kongelige Danske Landhusholdningsselskab, og selskabet arbejder igennem de seneste mere end 250 år.

Aktivitetskalendere

Følg hele aktivitetsprogrammet på www.detgroennemuseum.dk på siden *Det sker*

2025:

- 19/11 Alletiders jul. Mindre juleudstilling
29-30/11 Museet afholder stort julemarked
6-7/12 Juleaktiviteter: Honningkageværksted
13-14/12 Juleaktiviteter: Honningkageværksted
20-21/12 Juleaktiviteter: Honningkageværksted

2026:

- 7/2 Museet åbner
7/2 **Mini-udstilling i glasgangen** (skovtema)
7-15/2 Vinterferieaktiviteter: **'Hvorfor skal vi plante en milliard træer?'**
17/2 Foredragsaften, kl. 19:30-21: **"Fra lursmør til klimagris: Historien om landbrugets andelsbevægelse"** v/ museumsinspektør Esben Bøgh Sørensen. *Kræver særskilt billet*
20/2 I Den Gamle Stald, kl. 18-21: **Til bord med danske filmklassikere II** v/ museumsinspektør Bettina Buhl. *Kræver særskilt billet*
3/3 Foredragsaften, kl. 19:30-21: NN (tema følger). *Kræver særskilt billet*
12/3 **Madskole 1**, kl. 18-21: Dansk madkultur – det nationale køkken. Madens Hus. *Kræver særskilt billet*
17/3 **Foredragsaften**, kl. 19:30-21: "Minken der ikke ville forsvinde" v/ museumsinspektør Rune Clausen. *Kræver særskilt billet*
21/3 Venneforeningen holder generalforsamling i Den Gamle Stald
28/3-6/4 Påskeferieaktiviteter: **"En ulden affære"**
18/4 Workshop, kl. 13-15: **Det danske smørrebrød**. Madens hus
2/5 Levende Lørdag (*Mange frivillige i gang på museet*)
16/5 Mini-udstilling i glasgangen: **Bukkejagt**
22-23/5 **Landbrugsmesse** (*OBS! Fredag og lørdag – ændret i forhold til tidligere, fordi Roskilde Dyrskue har flyttet deres datoer*)

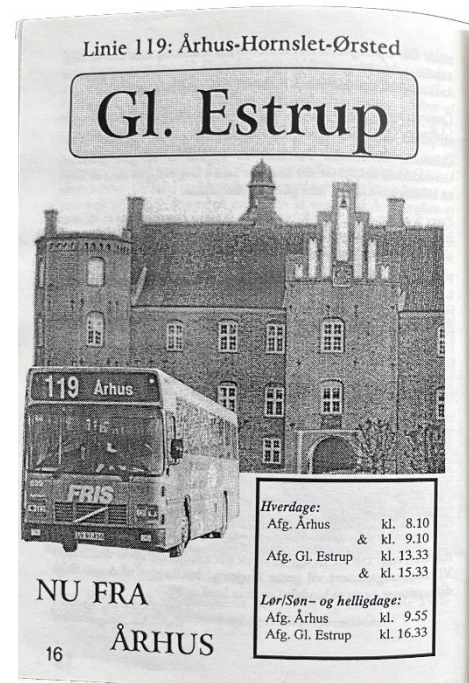
Uden for Museet:

- 22/2 I Marie Magdalene Kirke: **Kaffeselskaber i den mørke tid:**
Spis dig igennem en Gudstjeneste v/ museumsinspektør Bettina Buhl, (*Gratis, men tilmelding*)

Klip fra et af de ældre nyhedsbreve:

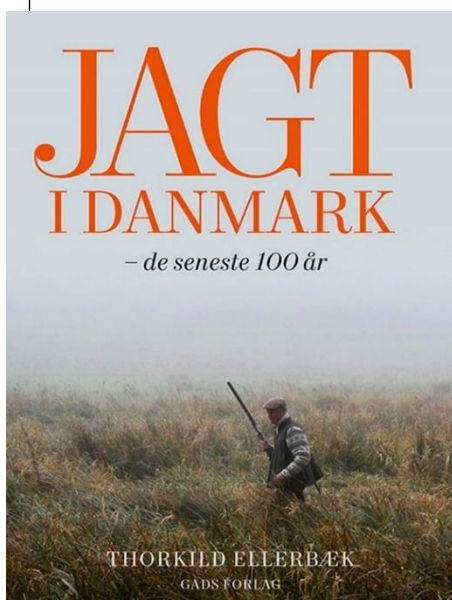
Rutebil kørte lige til døren

Siden her til højre stammer fra Venneforeningens nyheds, som udkom den 30. maj 1994. Det må have været et nyt tiltag med en daglig rutebil til Gl. Estrup, for historien fyldte en hel side i bladet. Venneforeningen nyhedsbrev udkom fra 1989 til 1996, hvor det blev afløst af museet årbog. I 2003 blev nyhedsbrevet genstartet og det er vist udkommet siden 4-3 gange årligt.

Bogtilbud – kun til medlemmer af Venneforeningen!

Museet har fået et parti bøger hjem, som vi kan sælge meget billigt til medlemmer af Venneforeningen. Der er tale om bogen **Jagt i Danmark - de seneste 100 år**.

Bogen er skrevet af Thorkild Ellerbæk. Forfatteren ser passioneret men også kritisk på 100 års jagtudvikling – og undervejs får læseren også gode historier om vildt, våben, jagtformer og jægere – dengang og i dag.

Salgsprisen var tidligere 265,- kr. men den sælges nu i museumsbutikken for 100,- kr. Medlemmer kan mod forevisning af medlemskort -og så længe lager haves- erhverve den for kun 60,- kr. i museets butik. Der er et begrænset antal bøger til salg, de udleveres "først til mølle". Kun én bog pr. medlem.

OBS! Der er også mulighed for at få den sendt, men så skal der lægges 60,- kr. oven i prisen.

Det Grønne Museums Venneforening

Randersvej 4, 8963 Auning

Telefon 86 48 34 44. Mail: info@dgmuseum.dk